

Dagbladet.

No. 159.

Udkommer alle Søgne dage og kostet 1 Spd.
60 f. Halvaaret med Tilstæg af 30 f. Porto.

Onsdag den 13de Juli 1870.

Pris for Billedtgallerier er 25 f. pr. Petitlinte. Angaaende Billedtgallerier, se G. J. Jensens Avertissement nedenfor i Bladet.

2. Marg.

Imorgen

(Torsdag) indleveres breve paa Postkontoret til Udlændet over Jr. havn, Nyborg og Kiel indtil Kl. 8 Form.; til Drosbæk, Hvidtbanen, Søon, Mojs og Holmestrand indtil Kl. 2 Em.; til Postkabnerierne ved Ejdsbold, Jernbaneen indtil Kl. 3 Em.; til Postkabnerierne ved Kongsvinger og Ejdsbold, Jernbaneen, Nannestad, Sverige over Charlottenberg samt de romsdaalste Byer og Trondhjem over Thøten, Gudbrandsdalen og Gudalen indtil Kl. 7½ Esterm.; til Bergen over Honesos, Hadeland, Land, Valdres og Bos samt Hardanger, Sogn, Sønd- og Nordfjord indtil Kl. 7½ Esterm.; til Sandvigen, Åsfer, Drammen, Svelvig, Holmestrand, Røken, Rykirke, Sigdal og Kongsvinger og videre til Vestlandet indtil Stavanger, til Drosbæk, Søon, Hvidtbanen, Mojs, Sarpsborg, Fredrikstad og Fredrikshald indtil Kl. 7½ Esterm.

Kontoret for By- og Pakkepost fra Kl. 8 Form. til Kl. 8 Esterm. og fra Kl. 6—8 Esterm.

Postkontorets forskellige Afdelinger holdes aabne til følgende Tider:

Kontoret for alm. Breve og for Aviser fra Kl. 8 Form. til Kl. 8 Esterm.

Kontoret for Pengebreve og rekom. Breve fra Kl. 8 Form. til Kl. 6 Esterm. (Dog funne rekommenderede Breve leveres paa Kontoret for almindelige Breve i Tidssummet mellem Kl. 6 til 8 Esterm.)

gaard Jernbanetren til Ejdsbold, Kongsvinger og Arvika Kl. 8 Form., til Ejdsbold og Kongsvinger Kl. 5 Esterm., og antommer fra Ejdsbold, Kongsvinger og Arvika Kl. 10, 12 Form. og Kl. 7, 7 Esterm.

Extra fin Champagne - Punsch

af eget Destilat til 40 Skill. pr. ¼ Fl. og 20 Skill. pr. ½ Fl. anbefales fra

L. M. Andresens Boutik,

Bager Bordoes Caard, Carl Johans Gade.

Kvindernes Mening om "Kvindernes Underkøns".

(Af en Kvinde.)

I.

Den Lid er, da alle Undertrykte reise sig paatalende sine Retigheder. Ja selv Kvinderne gjør det.

Henrik Wergeland.

Den ærødige Taushed, som har hersket i vojt Land ligeoverfor John Stuart Mill og hans Werk indtil nu, er endelig blevet afbrudt, — en Kvinde har oplost Rossten *) og talt. Vi hilse hende som en kær Søster; det er glædeligt at høre hende tale og at se hendes Holdning. Hun staar i utvungen og opreist Stilling i Folkesen af sin Menneskeværdighed, og man hører en blod, klar, vindelig Rost.

Denne Kvinde maa være saa ung, at hendes Bevidsthed og Tankeliv har udfoldet sig efter at Loven har erklæret Kvinderne myndige. Hade hendes Bevidsthed været vaagen inden dette Tidspunkt, medens det lammende og fornærende Fænnaa endnu laa over os, da maatte hun være Mælke enten af Trældomsaand med tilhørende Kryben og Smiglen for Mendene, eller af den Bitterhed og dybe Harme, hvormed hun havde følt Trykket, og disse Folkeser maatte da have forvandlet sig til den varmeste og underligste Tænemmelighed mod Befrieren, den mægtige John Stuart Mill, som med overmenneskelig Kraft udskynger sine Kastebaaben mod alle Fordommens Festningsværker. Men da denne Kvinde udtaler en Protest, en blot og bar Protest, uden endog et Stort af Beundring for denne højhertede og herlige Tænker, saa vilde det være en altfor stor Fejhed, ikke at lade se et Glint af det Indre i en anden Afdeling af Kvinderne Leir.

Den Kvinde, hvis Ørtinger har fremstillet nærværende Udtalelse, er engstelig for Tidsaanden og vil gøre den Modstand; men det er dog kun, fordi at denne Aand allerede har hævet hende paa sine brede Vinger, at hun kan aande saa frit og føle sig saa vel, at hun undres paa, hvad man nu mere kan ville. Men jeg, som skriver dette, kan tale om, hvorledes vi aandede og hvorledes vi følte os, for Tidsadens Virknings naade os. For at give et Begreb derom vil jeg hilstette nogle Uddrag af et Brev, som falder mig ihændende for nogen Lid siden, da jeg søgte mellem gamle Papirer; det er fra en Ungdomsveninde, som forlængt har forladt denne Jord. Det er strevet i Tidssummet 1840—1850 **).

Drammen 8te Deb.

— Er det ikke uret, at Damerne skulle betragtes som usornuftige Dyr, som aldrig kan blive myndige, som kun skal være smukt Legetøj for Manden. Men jeg vil ikke, det skal være saa; jeg vil være fri. Jeg kan ærnære mig selv, jeg behøver ikke at være afhængig af denne dumme Verden, som er saa fuld af Fordomme.

*) Morgenbl. for 18de Juni sidst.

**) Ned. skal herved paa Anmodning bevidne, at det anførte Uddrag er overensstemmende med det originale Brev, som til dette Ømmed er fremstillet af Forsatterinden.

Ved Du vel, at Du uretsfærdigen fordømmer Kvinder? — — Du skalde læse hans Skrifter, saa skalde Du komme til at elske ham. Han lader Damerne vederfæres Ret; han lader Damer og Herrer have lige Ret; han vil, at den ene saavelsom den anden skal utsætte de Talenter, som Naturen har nedlagt hos dem. Dersom Du læste ham, saa vilde Du igjen satte Mod, Du vilde hæves i Dine egne Øyne, Du vilde se, at ikke Du, ikke nogen Dame var det usle Døsen, fun stabt til at sp og lave Mat, som Verden har villet gøre os til. Jo mere Kulturen har steget, jo mere er man kommet til den Overbevisning. Ubryd Dine Fordomme mod Kvinder, saa skal vi tales ved siden om ham, saa skal Du se, Du skal blive som jeg, den ivrigste Kvinderist. — — Men det er et Bevis på min store Tilstædt til Dig, at jeg har strevet Dig dette til. Lad ikke et Ord deraf komme for Nogens Dine eller Øren, det vilde stade os Begge. Ti, for Guds Skyld ti! Jeg vores fun at sige Dig, hvad jeg har sagt Dig, fordi jeg mærkede, Du var nedslæet, at Du løb under Agnet. — — Skriv strax såd — — jeg vil saa gjerne høre, hvad Du tænker om dette Brev, som Du maa vide jeg er ganstængstelig ved at sende Dig. Dersom det har opmuntret Dig, saa er jeg lønnet, saa ser jeg en gladere Fremtid for Dig og mig. — — Værtaus, det snører Din — —

Efter den engstelige Tone, som gaar igennem dette, skalde man tro, at det var strelv i Rusland for halv hundrede Åar siden, med en truende Udsigt til Sibirien i Baggrunden. Med hvilken Jubel vilde ikke denne unge Pige have hilset John Stuart Mill som en Befrier!

Kvinderne har med stor Anstand baaret deres Ag. De have neppe indbyrdes yttet til hverandre den lidelse, de følte; thi man var for stolt til at vise afmægtig Harme. Det var først længe efter at Loven havde begyndt at vise os Retighed, at jeg engang yttede til en nær Slægtning: „Det har kost i mig fra Barndommen af,“ og til det Svar: „Det har nok kost i Alle“. Denne Anstand har været saa stor, at selv intelligente Mænd har en meget udklar Forestilling om, hvorvidt Kvinderne har opfattet den store Forandring, som deres Stilling i Samfundet har faaet, og som den mere og mere vil faa. Harfaaet, end at i den Indbildning, at den er dem fuldkommen ligeægtsdig. Disse Linier vil give dem en Anelse om, at dette ikke altid er tilfældet.

Med Hensyn til den i den kvindelige Protest udtales Engstelse for, at Guds Anordning skal blive frenket ved John Stuart Mills Ideer, vil jeg kun bemærke, at det vist ikke kan stride mere mod Guds Anordning, at en trælbundne Kvinde bliver en fri Kvinde, end at en trælbundne Mand bliver en fri Mand. Jeg vil blot i Forbigaaende nævne Livsgenfabet i Rusland, som først ganstig er blevet opnævret. Det er dog vist ikke mod Guds Willie, at det er stædt. Og dog troj jeg ikke, at „Gud har været saa aldeles udenfor Verdens og Begivenhedernes Gang“, fordi der har været Trældom i alle, eller isafall i mange af de europæiske Stater, saa langt tilbage, som deres Historie rekker. Jeg er meget mere overbevist om, at det er ved Guds og Kristendommens Indvirking, at Menneskeheden endelig er kommen saa vidt i Menneskelighed, at saadanne Tilstande ikke mere kan bestaa.

Men vi maa faste Blækket tilbage for at forstå Bevægelsen i Dieblækket. Det forholder sig nemlig saaledes, at Ufrihed og Trældomsaand gennemtrænge alle Forhold i det forrige Århundrede: Forholdet mellem Konge og Undersaat, Herremand og Livegen, mellem Foresatte og Undersatte, Herre og Ejner, mellem Forældre og Børn, mellem Mand og Kvinde. Alle disse Forhold har Tidsaanden nu i snart et Århundrede arbejdet paa at gennemtrænge med den Bevidsthed, at i dem alle staar Menneske mod Menneske. Senest er Neden kommet til Forholdet mellem Mand og Kvinde, og dette Forhold, der er det mest omfattende af dem alle, maa nu med uundgaaeligt forvandles ved den samme Aand, som allerede har humaniseret alle de andre.

„Protesten“ ytrer: „at vor Gjerning og Bestemmelse, saaledes som den nu er og har været gennem lange Tider, ingenlunde er lidet og ubetydelig, men saare stor og stærk, og vil give os fuldkommen nok at gøre, fort, optage os fuldkommen med alle vores aandelige og legemlige Kræfter, hvis vi skalde sydvestgjøre Guds Willie og vor egen Bevidsthed“ Naar Protestens Forsatterinde med disse Ord vil betegne Tidsaands Omvæltninger som usidige, ja endogsaa som stridende mod Kvindens sande Bestemmelse, da er hun aabenbart ubefjendt med de virkelige Forhold, eller maaske rettere Fordomme, saaledes som de har været gennem lange Tider, der indtil det

utrolige modsatte sig, at nogen sjøn Bestemmelse kom tilsyn, og som varer tilfælde til at forkoble vor Bevidsthed. For at begrunde denne Paastand vil jeg erindre om at det fun er femogtyve Åar siden at Loven stempled os som uformstige Skabninger, og derved indirekte udelukkede os fra en høj Virksomhed; thi højd Gjerning kan der betroes en usornuftig Skabning? Med Hensyn til Ejendom, Frihed og Retigheder satte Loven Kvinden paa samme Trin som et højt Barn, og hun kunde i hele sit Liv aldrig nævne over dette Lavmaal af menneskelig Tilværelse. Kun gennem Straffeloven robede de Herrer Lovgivere, at de meget godt vidste, at hun var et fornuftigt Døsen, hvem fuldt moralst Ansvar kunde paalægges; hun kunde nemlig opnævne saamme Straf som Manden, hvis hun forsvede nogen Forbrydelse. At hun som Moder havde nogen Myndighed, kunde jo ingen Lov forhindre, men den kunde ved at nedværdige hende saameget som muligt i hendes egne og andres Øyne svært hendas Indflydelse ogsaa paa dette Felt.

Det er ikke min Mening at ville beskyde de Herrer Lovgivere for nogen udsgået Ondstab mod Kvinderne; den Lov, som gjældte indtil for 25 Åar siden, og som børsvede os Frihed og Retigheder og derimod tildele os Straf i fuldt Maal, var blevet staende fra det forrige Århundrede, da den var i Overensstemmelse med alle andre gjældende Love, da Trældom og Slaveheds herstede paa alle Kanter og ethvert Forhold var indrettet efter det Princip, at den Størkere trykker og misbruger den Svagere saameget han formaar. Men derved, at alle andre Forhold blev omdannede ved dette Århundredes friere Ideer og humanere Aand, medens Kvinderne blev staende i sin gamle Stilling under Agnet, derved blev Uretsfærdigheden strigende, og — derved blev Begreberne forvirrede.

Om Begrebernes Forvirring skal jeg senere udtales mere. Jeg vender nu tilbage til Protesten og dens Forsatterinde.

Hvilken Maalestok er ikke selve denne „Protest“ for Tidsaands mægtige Virkning! Er det ikke mærkligt at sammenligne den Trældom, hvormen den konservative Kvinde i 1870 skriver i Morgenbladet, med den pinlige Engstelighed, hvormed den revolutionære Pige i 1833 skriver et Brev til sin Veninde?! Den Trældom er fremdeles at lægge Mærke til, hvormed hun anser Hustruen som selvstrenen til at være Mandens Raadgiverinde i vanskelige Sager. Hvorledes funde den myndige og usornuftige Skabning fra 1845 have drifstet sig til det? Den Selvselskelse, hvormed hun siger: „i Sandhed, jeg synes at Kvindens, af Gud givne Gjerning og Virksomhed er meget større og meget mere betydningsfuld end Mandens“, hvorledes funde det svage Døsen, der blev anset for ubuelig til endog den ringeste Gjerning, have vovet en saadan Tale? For at fortsætte denne Sammenligning maa jeg etter anført nogle Ord af Protesten: „Det kan ikke være blot af Vane, at Enhver af os vilde grue for at se en Kær af Kvindenskønnet optræde offentligt, som f. Ex. Storthingrepræsentant, Abbot eller Eigendom; er det ikke virkelig saa, at vi vilde grue for at opleve nogen saadant?“ Jeg vil først forudsætte den beroligende Bemærkning, at jeg ikke tror, at nogen Kvinde i Norges Land attrækter Storthingsvirksomheden eller Advokaturen. Men hvad Vanen angår, da er det saa underligt med den; det er nemlig udenfor al Tivoli, at den „Protest af en Kvinde“, trykt i Morgenbladet, hvormed hun i 1870 beviser sin Kvindelighed og sin konservative Tænkemaade, vilde i 1840 have vært en ligesaa stor, ja meget større Gru end vi nu vilde føle ved at faa se en Kvinde paa Storthingssalen eller høre hende føre en Sag for Skatten. Bevisset herfor kan man se i Vergelands Brevvegning, i hvilken man vil finde et Brev fra Frederika Bremer, strevet sidstnævnte Åar for at forhøre sig om norske Forhold, da hun vilde digte en Fortelling, som skalde foregaa i Norge. Hun svørger om det kan gaa an at sildre en ung norsk Pige, som interesserer sig for noget mere end Silkebaand og Smørrebrod. Hertil sværer Wergeland: Nei, det kan ikke gaa an. Han havde selv været tilstede i et Selfab, hvor en af Damerne havde gjort en Bemærkning, som robede et tænkende Døsen, og da havde Herrerne tydelig vist, at de havde en pinlig Forhennelse, og Damerne havde faaet en ren Strel. Begge Parter havde aabenbart ogsaa følt en Gru. Der gaves naturligvis ogsaa dengang Kvinderne ved yngre og ældre, som interessererede sig for noget højere end Silkebaand og Smørrebrod, men det maatte omhyggelig hjules, ikke robes med mindste Ord eller Gjerning. Man tænke sig at leve under et saadant Tryk! O, du protesterende Kvinde, lovriss dog hellere den livsfulde Tidsaand, som beskriver os fra saadanne Forsædelses!

Men det kan nu være vaarbe at gjøre en Indrommelse. Det kan jo ikke nægtes, at John Stuart Mill er radikal til det yderste. Han fordrer mere for Kvinderne end nogen Kvinde nogensinde vilde have forbræt. Han viser en Selvforgnelse, som maa forbaue; det er hans eget Kjøn, som han med fast Hænd skræller alle Distraktioner og Skulderprydler. Han lader Menigheden ikke en Frog tilbage, hvori de kunne flygte hen med en Levning af Selvgodhed. Lov de udstrakte, bombefaste Festningsværker, bag hvilke Manden sidder trygt i sin Overhøghed, farer han frem med Hærmens Begeistring, med en hydende Magt i Billien, og raaer: „Ned, ned, ned med Muren! Lad ikke Sten paa Sten blive tilbage!“ ligesom hin Folkehøb i Paris, der stormede Bassellen. Men ligesaavist som det var et Guds Vejr, der kom med hin Folkehøb, ligesaavist er det et Guds Vejr, der kommer med den ene, store, John Stuart Mill.

Nu kommer vi til Midtpunktet i Sagen, det, hvoriom Protesten egentlig drejer sig, hvortil den vil støtte sig. Den hellige Skrifts Ord fremføres saaledes: „Kan man da virkelig have glemt, hvad Gud sagde, da han stalte Kvinden: „Jeg vil gjøre ham (Manden) en Medhjælp, som kan være hos ham“ og „han skal kaldes Mandinde; thi han er taget af Manden“, og „han skal være hendes Herre?“ Hertil maa bemærkes det meget Væsentlige, at vistnok sagde Gud, da han stalte Kvinden: „Jeg vil gjøre ham en Medhjælp, som kan være hos ham“, men først efter Syndefaldet sagde Herren: „han (Manden) skal herre over Dig.“ Det er en Del af den Straf, som blev hende forkyndt for hendes Ulydighed, ligesom en Del af den Straf som paalægges Manden for hans Ulydighed forkyndes saaledes: „Jorden vordt forbanded for din Skyld“, og „i dit Ansigt Sved skal Du ede dit Brod, indtil Du bliver Stov igjen.“

Det har ikke været et tomt Ord, det Herrens Ord: „han skal herre over Dig.“ Menneskestægten Historie viser det. Der gives en Bog, som hedder Kvindens Historie, af Fullom, hvori man saar en samlet Fremstilling af hvorledes hun har været tilstedsat, trykket, forfulgt, mishandlet og nedværdiget gennem Århunderede og gennem Kartusinder; og hvilken Herrestilling Manden har tagtaget ligesoverfor hende lige indtil vore Dage har jeg paavist i det Foregaaende. Naar nu, efterat Strafedommen saa fuldely er opfylt, der kommer Tidens Tegn, som viser, at Herren ihuommer sit første Ord: „Jeg vil gjøre ham en Medhjælp, som kan være hos ham“, hvad Forfærdeligt er der da deri? Det er jo fun ved at befries fra Tryk og Forkelse, at hun i Sandhed kan hævde sin Stilling som Mandens Hjælperst, saaledes som Protestens Forsatterinde, med sand kvindelig Folkesel, saa smukt har fremstillet denne. Kan det falde Nogen ind, efterat det Straffens Ord til Manden: „Foruden vorte forbanded for din Skyld“, synes at være opfylst, at frygte for, at det skalde vore mod Guds Willie, at det lykkes Manden ved de beundringsværdigste Opfindelser at opfylde Herrens Ord, da han „stalte Mennesket i sit Billde“, „Mand og Kvinde skalte han dem“, og da han „vælsignede dem“ og sagde til dem: „gjører Guden underdag?“

Jeg vil til Slutning bede Protestens Forsatterinde ikke at frygte for den frigjørende Aand, som virker gennem denne Tids Bevægelse, ikke at mistænkeliggjøre den, som om den kom fra „ham, der kan iføre sig en Lystets Engels Skitse“, betænke, at Trældom hører til i Mørkets Nige, og at dets Første faldes af Profeten Esajas en Tyrant!), men jeg beder hende hellere tro, at denne Aand vil fremme den „Friheden fuldkomne Lov“, om hvilken Paulus taler, og som hører hjemme i Lystets Nige.

*) 49—25.

Kristiania, 13de Juli 1870.

Som meddelt pr. Telegraf, begjærede Gjery i den franske Lovgivende Forsamlingens Msde af 5te d. i sit eget og ni Kollegers Navn tilladelse til at stille en Forespørgsel, der var affattet paa følgende Maade: „Vi begjære Tilladelse til at forespørge Regjeringen angaaende det mulige Valg af en Prins af den preussiske Kongefamilie til den spanske Throne“. I Begrundelsen af Mødet den næste Dag meddelte Formanden, Schneider, at han var blevet underrettet om, at Udenrigsministeren agtede at gjøre Kammeret en Meddelelse. Guyot Montpary begjærede, at Budgetforhandlingerne fulde

standses. Formanden svarede, at de i Virkeligheden var standsede, og at han havde underrettet Ministeren derom, hvorpaa denne vilde meddele, om han kunde komme. Efter nogle Minutters Forløb trædte Justits- og Kultusminister Emile Ollivier og Udenrigsministeren, Hertugen af Gramont, ind i Salen og toge Plads paa Ministerbænken.

Formanden: Udenrigsministeren har Ordret. (Spændt Opmærksomhed.)

Udenrigsministeren, Hertugen af Gramont: Jeg vil svare paa den Forespørgsel, som blev stillet igaar af den ærede Hr. Godfrey. Det er sandt, at Marechal Prim har tilbuddt Prins Leopold af Hohenzollern den spanske Krone, og at denne Sidste har modtaget den. (Overrættelse.) Men det spanske Folk har endnu ikke udtalt sig, og vi hørde endnu ikke de nærmere Enkelheder af en Underhandling, som er blevne skjult for os. (Bevægelse.) En Diskussion vilde dorfors heller ikke nu kunne føre til noget praktisk Udbrytte. Vi bede Dem, mine Herrer! at udsætte den. Vi have aldrig undladt at bevidne den spanske Nation vor Dettagelse og at undgaa Alt, hvad der kunde have haft Skin af en hvilkenheds Indblanding i de indre Anliggender hos en ødel og stor Nation, som er i fuld Udsøvelse af sin Magtfuldkommenhed; vi have ikke med Hensyn til de forstjellige Kongsemner overstredet den strengeste Neutralitet, og vi have aldrig vist Forkærighed eller Unwillie mod Nogen af dem. (Bifaldsytringer.) Denne Holdning ville vi fremdeles iagttaage; men vi tro ikke, at Verbindigheden for et Nabofolks Rettigheder forpligter os til at taale, at en fremmed Magt, ved at sætte en af sine Prinser paa Carl V.s Throne, paa vor Belejring forlyster Ligevegten af den nuværende Magtsfordeling i Europa (levende og stærkt Bifald) og sætte Frankriges Øre og Interesser i Fare. (Myt Bifald; vedvarende Bravuraab.) Denne Mulighed vil, det er vort faste Haab, ikke indtræde. Vi stole paa, at den vil blive forebygget og gjøre i saa Henseende Regning paa det tyske Folks Klogstab og det spanske Folks Venstre.

Garnier de Cassagnac: Og paa vor Fælled!

Flere Medlemmer: Ingen Afbrydelses!

Udenrigsministeren: Dersom det forholdt sig anderledes, vilde vi, stærke ved Deres og Nationens Understøttelse, vide at opfylde vor Pligt uden Balken og uden Svaghed. (Almindelig vedvarende Bevægelse; gjentaget Bifald.)

Garnier Pagés: Det er Fyrste-Spørgsmålene, der forstyrre Europas Fred. Nationerne have kun Grund til at nære venstabelige Følelser for hverandre og at staa hverandre bi. (Støt.)

Formanden: Vi vende nu tilbage til Budgetforhandlingerne.

Picard: Inden vi igjen gaa over der til, vil Kammeret sikret finde det rigtigt, at Ministeren opfordres til at foresætte os de diplomatiske Aktiviteter, som ere os nødvendige til at få en grundet Dom over den saa vigtige Erklæring, vi nu have modtaget. Jeg tror at tale i Kammerets Aand, naar jeg siger, at det er vor Pligt at væge over, at Landets Interesser og Skæbne aldrig blive satte paa Spil uden dets Repræsentants Samtykke.

Indenrigsminister Chevandier de Baldrôme: Paa min Kollega Udenrigsministerens Begne maa jeg minde om, at han i den første Del af sit Foredrag har begjæret, at Diskussionen blev utsat. Hvad diplomatiske Oplysninger angaar, har Regjeringen ikke andre at meddele.

Crémieux: Hvad vi i dette Øieblif bør undersøge, er Frankriges virkelige Stilling; naar vi nu trues af en ny Krig, maa vi se, hvad de Ørd betyde: "Keiserdommet er Freden". Dersom Krigen er nødvendig, vil Regjeringen forlange Missioner af os, og den vil faa dem. Men dersom Krigen ikke er nødvendig, ere de Ørd, som ere blevne udslalte fra denne Talerstol, af en saadan Bestaffenhed, at en Indsigelse er aldeles nødvendig. (Afbrydelse.) Jeg har hørt Deres Bifald, og det er netop mod det, jeg protesterer. (Mye Indsigelser.) Krigen er erklæret ved saadanne Ørd, som Krigsministeren, jeg mener Udenrigsministeren her har sagt — Fejtagelsen er let forklarlig. (Høirøste Vengetelser.)

Minister Ollivier: Jeg begjærer Ordret.

Crémieux: Jeg ved, at De valler imellem, om De ønsker Krig eller Fred. Det Parti, hvortil jeg hører, ønsker Fred (Støt), med mindre Landets Øre staar paa Spil. Grev Bismarck har saaet den Tanke at ville sætte en preussisk Prins paa Spaniens Throne (Mye Afbrydelse).

Formanden: Vi maa ikke fordybe os i nogen Diskussion derom. (Indsigelser fra Venstre.)

Jeg kan ikke lade Forespørgselsens egentlige Indehold undergaa nogensomhelst Drøftelse.

Minister Ollivier: Imorgen vil den ærede Hr. Crémieux og de forstjellige Medlemmer af denne Forsamling have Lejlighed til at komme tilbage til den Erklæring, som idag er blevne oplost fra denne Talerstol efter at være overvejet i Maadet, og naar den foreligger trykt, vilde de bedre kunne værdsætte dens Udtolkning og Betydning. De ville da kunne overtyde sig om, at den ikke indeholder nogen Udsætning mod Nogen, og at den ikke gjør noget Staar i det spanske Folks lovlige Rettigheder, ligesom den heller ikke paa nogen Maade rober Urighed hos Regjeringen, hvad det Spørgsmaal angaar, om den ønsker Fred eller den paakalder Krig. Regjeringen ønsker Fred! (Meget godt! Meget godt!) Den ønsker den med Venstre. (Udraab fra Venstre.) Med Venstre, men med Øre! (Meget levende Bifald.)

General Lebreton: Det ønske vi Alle!

Minister Ollivier: Intet er jo endnu endelig afgjort. Ingen er bunden ved sin Øre, og jeg kan ikke indromme, at Regjeringen ved højt og lydeligt at udtale sin Ansuelse om en Stilling, der vedrører Frankriges Tryghed og Hæder, sætter Verdensfreden i Fare. Min Mening er, at den anvender det eneste Middel, den besidder, til at besejre den; thi hver Gang Frankrig viser sig fast uden Overdrivelse i Forsvaret af en lovlig Ret, er det sikert paa at opnaa Europas moraliske Understøttelse og Bifald. (Meget godt! Meget godt!) Jeg beder dorfors Medlemmerne af denne Forsamling, jeg beder hele Nationen om at være overbevist om, at den ikke her bivaaner skjulte Forberedelser til en Handling, mod hvilken vi stride frem ad Snigvie; vi sige vor Tanke helt ud: vi ønske ikke Krig, vi hige ikke efter Krig; vi tenke kun paa vor Verbindighed. Dersom vi engang tro, at Krig er uundgåelig, vilde vi først begynde den efter at have forlangt og erholdt Deres Medvirkning. (Meget godt! Meget godt!).

Der vil da opstå en Diskussion, og dersom De da ikke gaa ind paa vor Mening, saa vil det, da vi leve under det parlamentariske Regimenter, ikke være Dem vanskeligt at tilhændegive det; De behøve da kun at styrte os ved en Afstemning og at betro Sagernes Ledelse til dem, der vilde synes Dem bedre stiftede til at gjøre det i Overensstemmelse med Deres Ansuelser. (Indsigelser fra Venstre.) Værer overbeviste om den fuldstændige Oprigtighed af vores Ørd; jeg forsikrer paa Øre: Der er ingen Bagtanke hos Nogen af os, naar vi sige, at vi ønsker Fred. Jeg tilfører, at vi haabe paa Fredens Bevarelse paa en Beitingelse, nemlig at alle mindre væsentlige Partiuoverensstemmelser forsvinde, og at Frankrig og denne Forsamling vise sig enstemmige! (Meget godt! Meget godt! Levende Bifald).

Barthélémy Saint-Hilaire: Der er i Udenrigsministerens Erklæring et væsentligt Punkt, som usortset bør opsklare. Ministeren har sagt: Marshals Prim har tilbuddt Prins Leopold af Hohenzollern Spaniens Krone. Jeg ønsker at vide, med hvilken Adkomst Marshal Prim har gjort dette Stridt. (Bifald fra Venstre).

Minister Ollivier: Udenrigsministeren har begjært, at Diskussionen blev utsat af den Grund, at vi ikke befede nærmere Underretning om Underhandlingerne. Det er det eneste Svar, jeg kan give paa det ærede Medlems Spørgsmål. (Meget godt! Meget godt! — Til Budgetforhandlingerne!)

Statsraad D. J. Broch kom igaar tilbage fra sin Badereise til Cms.

Tjenestefrihed er ved tgl. Resol. af 4de d. M. tilstaaet: 1) Adjunkt ved Tromsøs Lærde og Realstole W. R. Kjelstrup for ved Kristiania Universitet at tilendebringe sine theologiske Studier til Udløbet af Skoleaaret 1870 — 1871, mod at hans Forretninger ved Skolen fremdeles besørges udforde uden forøget Udgift for Skolens Kasse ved den af Departementet for Kirke- og Undervisningsväesnet antagne Bisarius. 2) Høiesterskabsassessor D. Lövenskiold, R. St. D. og N. D., fra 20de Juli til 6te Septbr. 1870 samt Tilstadelse til derunder at foretage en Reise til Udlændet. 3) Assessor i Høiesterset, G. F. Hallager, R. St. D. D., til i Midten af Juli Maaned 1870 at foretage en Reise til Udlændet og derunder at være fraværende i en Lid af indtil 4 Uger. 4) Høiesterskabsassessor G. Hansteen, R. St. D. D., i 6 Uger, at regne fra 1ste Juli 1870. 5) Kapteinløjtant i Marinen J. G. van Kervel i en Maaned fra 1ste August 1870 at regne for i Familienliggender at foretage en Reise til Schweiz. 6) Premierløjtant i Marinen S. G. Otto fra 1ste August til 15de September 1870 for at føre Kossardisib til Hamburg. 7) Sekondløjtant i den lgl. Norske Ingenior-Brigade, Premierløjtant i Armeen D. A. Fougnier, der ved tgl. Resol. af 7de Mars 1868 erholdt Tilstadelse til

at foretage en Reise til Amerika og derunder at være fraværende i 2 Aar, fremdeles indtil Udgangen af indværende Aar at opholde sig i Udlændet paa de ved nævnte fgl. Resolution bestemte Bilkaar.

Bed fgl. Resol. af 4de ds. er der af de af sidste Storthings bevilgede Midler til Beianlæg i Nordlands Amt naadigt tilsladt mod det bestemte Bidrag af Distrikket anvendt et Beløb af indtil 6000 Spd. til Beianlæg mellem Navatne og Falmo i Bessens Præstegjeld, Søndre Helgelands Fogderi, efter den af Kaptein Conradi forestaaede Linie.

Bed fgl. Resol. af 4de ds. er det bestemt: 1) At Toldkassererforetningerne ved Flekkefjords Toldsted overdrages den samme stedets stationerede Overtoldbetjent ved Siden af hans Forretninger som saadan mod en aarlig Godtgørelse af 180 Spd., der bliver at opføre paa de næste Storthings forelæggende Listen over midlertidigen bevilgede Gager. 2) At Toldkasserer-Embetet ved Flekkefjords Toldsted, forsaavidt den under No. 1 omhandlede Godtgørelse bevilges af Storthinget, besales inddraget. 3) At Overtoldbetjenten ved Flekkefjords Toldsted for de ham anbetroede Oppoverhörsler paalægges at stille anordningsmæssigt Forloftet indtil Bidere for et Beløb af 700 Spd.

Bed fgl. Resol. af 4de ds. er det i Henhold til Lov om offentlige Skoler for den høiere Almendannelse af 17de Juni 1869 § 67 og i Overensstemmelse med den fgl. Resol. af 6te Novbr. f. A. naadigt bestemt, at de af den nævnte Lovs Bestemmelser, som vedrører Skolernes Undervisning og deres deraf betingede Ordning, skulle ved Undervisningens Begyndelse efter indværende Aars Sommerferie sættes i Kraft for Arendals Middel- og Realstole saaledes, at Middelstolens 3 nederste Klasser træde i Virksomhed fra nævnte Tidspunkt, og dens høiere Klasser efterhaanden som tredie Klasses Disciple rykte op, med Forening af etarige Klasser til toaarige efter Overbestyrelsens nærmere Bestemmelse.

Gymnastik og Baabenbrug. Bed fgl. Resol. af 4de ds. er det naadigt bestemt:

A At der af sidste Storthings ved fgl. Resol. af 3de Juli f. A. tilslægtne Bevilgning af Statskassen til Fremme af Undervisning i Gymnastik og Baabenbrug ved Landets Skoler, stor 3000 Spd. for Budgetterminen, naadigt tillades udredet følgende Beløb:
1) Til Aften Seminarium 183 Spd.
2) = Hamars do. 140 —
3) = Lunds Lærerstole 54 —
4) = Holts Seminarium 30 —
5) = Hvidsøeids do. 30 —
6) = Gjerpens Lærerstole 45 —
7) = Sogne do. 45 —
8) = Egersunds do. 100 —
9) = Koperbørs do. 117 —
10) = Stordens Seminarium 156 —
11) = Vojs Lærerstole 60 —
12) = Valestrænes do. 60 —
13) = Boldens do. 120 —
14) = Klæbo Seminarium 60 —
15) = Tromsø do. 100 —

16) Til Centralforeningen for Udbredelse af Legemsøvelser og Baabenbrug som hjælp til Bestridelse af Omkostningerne ved De Instructionskurser i Gymnastik og Exercitie for allerede ansatte Almuestolelærere, som bemeldte Forening i indværende Sommer agter at afholde, det ene ved Hamar og det andet ved Tromsø Seminarium 150 Spd.

17) Til Tromsø Stiftsdirection for at anvendes til ved Bidrag engang for alle, navnlig til Gymnastikkapparater, Trægeværer og Ligende, at bevirke Indsættelse af Gymnastik og militære Øvelser i Almuestolerne i Tromsø Stifts Landdistrikt 150 Spd.

18) Til Seminariet og Lærer ved Namsos Borgerstole, Johannes Vaage, som Bidrag til Bestridelse af Omkostningerne ved hans Reise til og fra Kristiania for at deltage som Elev i Centralstolen for Lærere i Legemsøvelser og Baabenbrug 30 Spd.

19) Til Lillehammers lærde og Realstole til Bestridelse af Udgifter ved at lønne Vikar for Seminarist og Klasselærer ved bemeldte Stole, Ole Johannessen Voile, under hans Fravær som Elev ved Centralstolen for Lærere i Legemsøvelser og Baabenbrug omrent 80 Spd.

B. At Departementet for Kirke- og Undervisningsväesnet bemyndiges til at lade Undervisning i Gymnastik og Baabenbrug ved de offentlige Skoler for den høiere Almendannelse samt ved Seminarierne og Lærerstolerne inspicere af en Mand med særlig Uddannelse i denne Retning, der afslønes med 200 Spd. aarlig og paa Reiser tilstaaes en Dict af 8 Ørt daglig foruden saadan Skyds-godtgørelse, som af nævnte Departement nærmere maatte bestemmes.

C. At de med sidstnævnte Foranstaltung forbundne Omkostninger tillades udredede af den omhandlede Bevilgning til Fremme af Undervisning i Gymnastik og Baabenbrug ved Landets Skoler.

D. At Departementet for Kirke- og Undervisningsväesnet bemyndiges til, forsaavidt der efter Bestridelsen af de ovenomhandlede Udgifter maatte blive Noget tilsløvers af Bevilgningen, at anvende dette Beløb paa den Maade, som maatte bestå at ramme Bevilgningens Øime.

Under 11te Juli sidst. er Kandidatus juris George Mygind Wegner af Justits-departementet autoriseret som Fuldmægtig hos Høiestersadvokat Grønn istedetfor den i samme Egenstab forhen autoriserede Kand. juris A. R. Jørgens.

Haven. Siden sidste Meddelelse er ankommet 5 Hartsier med Kornvarer, 1 i Ballast, 1 med 814 Sætte Rugmel fra Stettin og Brig Marie, Pillett fra Nantes, med Stykgods, vedværelig bestaaende af 48 store Fæde Sukker og 150 Poulsgr. Sirup. Dampst. Kong Sverre fra Kiel indkom til Bryggerne 19aa Estn. med endel Stykgodsvarer og mange Passagerer. Dampst. Scotia fra Granton indkom paa næste Dag. 5 engelske Turister medfølge.

Veiret. Igaar Aftes faldt et rigt, mildt Regn, i Næt klænede det op og idag har vi nært Solhede med 20 Gr. Barme i Skagen og svag sydlig vind.

Høiesterset idomte igaar den for omtalte Smørhandler Chr. Gudbrandsen Bergseng, der ved Byretten blev tilfunden 6 Aars Strafarbeide for at have forfalsket 20 Beiersedler, Strafarbeide i 3 Aar og indstillede ham til ved Bemaadning at faa Straffetiden end yderligere nedsat til 2 Aar. Høiesterset ansaa det for afgjort, at Beiersedler efter den Maade, hvorpaa de udfærdiges, maatte betragtes som offentlige Dokumenter, saa at Krl. Kap. 11 § 2 blev anvendelig, medens Kap. 21 § 27 derimod ikke ansaaes anvendelig paa Tilsædet. Domstælte var som for meddelt anset for en brav og velsættende Mand; men det havde i senere Tider begyndt at gaa daarligere med hans Handel. Ved Beiersedlernes Forfalsning vilde han efter gangbar pris paa Smør og Ost have kunnet tilvendt sig ca. 60 Spd. mere, end han tilkom.

Udvandringen. De Passagerer, som afreiste med Cunard-Liniens Dampstib fra Kristiania den 11te Juli antom til New-York med "Samaria" den 27de Juni, og de, som afreiste fra Kristiania den 18de Juni antom til New-York med "Batavia" den 2den Juli. "China" som afgik fra Liverpool den 25de Juni antom til New-York den 5te Juli. Alt vel.

Med Ankerliniens Dampstib "Scotia" afreiste idag over Leith 21 Emigranter til Amerika.

De af Allan-Linen fra Kristiania den 1ste Juli expederede Emigrantspæsagerer afdelte fra Liverpool den 7de Juli med "Austrian", hvis Antkomst til København vil blive anmeldt.

Det af Øhrr. Stolt & Knob herfra udpederede Emigrantsstib "Josephine" Kap. H. Smith ankom lykkelig til København den 21de Juni. Alle her indtagne Passagerer i bedste Besindende. Søforsikringsselskabet "Neptunus" Mæltie betaltes ifølge Berg. Adr. ved en afholdt Auktion med 150 Spd. og "Bergens Søforsikringsselskabs" med 117 Spd., hvortil kommer 5 p.C. Auktionsomkostninger.

Om den nye Monitor "Thrudvang", som nu er ude paa sit første Togt, hvis første Del tillige kan ansees som dens Besællingstogt, har man i en Korrespondance saet nogle Beretninger, der i Uddrag meddeles i "Gjengangeren." "Thrudvang" har i det hele taget vist sig som vorbedste Monitor. Den gjør en Fart af over 8,8 Knob, medens Monitoren "Sporpionen", hvis hele Skrog og Mastineri er bygget efter John Critsons Legning, og Monitoren "Mjølner", der er bygget i Motala, men forsynet med Fregatten St. Olaf gamle Mastine, gjør respektive 7 og 8 Knob. "Thrudvang" er rimeligtvis den hurtigste af alle de Monitorer, der henhøre til samme Klasse. Denne større Hurtighed er vundet dels ved den høje Motor, der har stor Soliditet, som er nødvendig for Mastineri i denne Klasses Skibe, arbeider udmarket let og roligt. I dens Afterspejl er paa Grund af Taarnets Stilling foretaget nogle Forandringer, der ogsaa har vist sig at være Forbedringer. Blandt andre vigtige Forbedringer, som den har modtaget, er ogsaa Anbringelsen af 2de kraftige Pumpemotorer, nærmere Taarnstemme, Telegrafapparat fra Styrbus til Taarnkammeret, Damp-Opheisningsapparat for Opheisning af dens over 1 Spd. tunge Projektiler, Beskyttelse ved Bøfmasinerne, forbedret Ventilation i Mastrummet m. m.

Bed dens Udgang fra Frederiksvern for at gaa vestover foretand den en temmelig oprørt Ø, hvorigennem den dog gif med sin jevne Fart og sin rolige Gang uden Rulling og Sætning, medens Søen dog gjentagende Gange slog over dens Taarn. Med Hensyn til dens Bevægelse vilde den være et sædeles behageligt Passagersstib for alle fysige Personer, men en Ubehagelighed vilde det dog altid være at høre den voldsomme Hamren af Søen under Skibets udstillede Skjold, der rykkede den hele Masse i en betenklig Grad, og det skal være en ei ualmindelig Mening om bord, at det er beklageligt, at den af Inspektør Sommersfeldt forestaaede Konstruktion med under Skjoldet udsløbende Sider paa vor Monitor No. 4 ikke kom til Udførelse,

Bed lgl. Resol. af 4de ds. er der af det af Storthinget til Stipendier for Handverkere i indehavende Budgettermin bevilgede Beløb naadigst tilstaet esternævnte 32 Personer folgende Beløb for i Udlændet at uddanne sig i deres Fag:

Musikfæst Instrumentmager Ole Olsen af Kristiania 100 Spd. for i Paris og Tyskland at uddanne sig i Fabrikation af musikalske Instrumenter samt i Strengefabrikation.

Mekanitus Harald Thorvald Johannes Chronsen af Do. 100 Spd. for i England at uddanne sig i Maskin- og Stibskonstruktion.

Stibbygger Anders Pederen af Do. 100 Spd. for i England videre at uddanne sig i sit Fag.

Gartnermester Christian Hallén af Do. 100 Spd. som Tilstæg til et ham i 1869 tilstaet Stipendium for i Udlændet at uddanne sig i Handstefabrikation samt Tilberedning af Handstefind.

Sølvarbeider Erik Griften Vaastad af Do. 75 Spd., som Tilstæg til et ham i 1867 tilstaet Stipendium for under forlænget Ophold i Udlændet at uddanne sig i sit Fag.

Bøssemager Peder Hansen Kjøstad af Do. 75 Spd. til et Ophold i Tyskland, Belgien eller Schweiz.

Snedkersvend Lars Sørensen af Do. 75 Spd. for i Paris at uddanne sig som Møbel-snedker.

Mursovend Albert Hansen af Do. 75 Spd. for i Berlin eller Hannover navnlig at lægge sig efter Vandbygningstekninen.

Mekanitus Olaf Christian David Peters af Do. 50 Spd., som Tilstæg til et ham i 1869 tilstaet Stipendium for under fortsat Ophold i Udlændet at uddanne sig i sit Fag, navnlig Forstørrelsen af Landbruksredslaber.

Guldsmedsvend Johan Johnsen af Do. 50 Spd. for i Paris at uddanne sig som Juveler.

Gartnermester Carl Peter Emil Haavie af Do. 50 Spd. til et Ophold i Wien og Berlin.

Kunstdreiersvend Carl Johan Moe af Do. 50 Spd., som Tilstæg til et ham i 1868 tilstaet Stipendium for under fortsat Ophold i Udlændet at uddanne sig i sit Fag.

Kirurgist Instrumentmagersvend Anton Tandberg af Do. 50 Spd. for i Tyskland at føge videre Uddannelse i sit Fag.

Maler svend Carl Christian Skogmann 50 Spd. for i Tyskland at uddanne sig som Dekorationsmaler.

Gjortlersvend Christian Mørk af Do. 50 Spd. for i København og Tyskland at uddanne sig i Kunstsloftning og Fabrikation af Lysefoner.

Snedkersvend Frederik Abel af Do. 50 Spd. for i København og Tyskland at uddanne sig i sit Fag.

Maler svend Christian August Gjøss af Fredrikshald 50 Spd. for i Tyskland at uddanne sig som Dekorationsmaler.

Mekanitus August Weds af Østre Thotens Præstegjeld 75 Spd. til et Ophold i Belgien og Frankrig.

Lærerinde Christence Strand af Svelvig 50 Spd. for i Tyskland at uddanne sig i Kniplingsfabrikation.

Bøssemager Ole Michelsen Flagstad af Kongsgård 75 Spd. for i Belgien at uddanne sig i sit Fag.

Mekanitus Bernhard Rustad af Horten 100 Spd. til et Ophold i England.

Mekanitus Christian Nohm af Do. 100 Spd. til et Ophold i England.

Billedsfæller Carl Andreas Carlsen af Vestre Molands Præstegjeld 75 Spd. for i Tyskland og Frankrig at uddanne sig i sit Fag.

Smedesvend Theodor Johnsen af Flekkefjord 50 Spd., som Tilstæg til et ham i 1869 tilstaet Stipendium for i Berlin og London at uddanne sig i sit Fag.

Maffiniarbeider Olai Larsen af Bergen 100 Spd. til et Ophold i Tyskland.

Billedsfæller Hans Johan Johannessen af Do. 75 Spd. for i Udlændet, navnlig i København, at uddanne sig i sit Fag.

Maler svend Eilert Andreas Thorsen af Do. 50 Spd. for i Tyskland at uddanne sig som Dekorationsmaler.

Maler svend Ole Nanheimstøler af Kristiansund 50 Spd. for i København at uddanne sig som Dekorationsmaler.

Mekanitus Andreas Severin Bannebo af Trondhjem 75 Spd. til et Ophold i Sverige og England.

Stibbygger Ole Torstensen Wiig af Do. 75 Spd. for i Göteborg, England og Skotland at uddanne sig i Stibbyggeri.

Snedkersvend Johan Martin Helgesen af Nede Præstegjeld 50 Spd., som Tilstæg til et ham i 1869 tilstaet Stipendium for i Hamburg og Paris at uddanne sig i Bygningskunst.

Bliffenslager Julius Anton Sannem af Tromsø 50 Spd., som Tilstæg til et ham i 1869 tilstaet Stipendium for i Berlin og Paris at uddanne sig i sit Fag.

Samtlige med Forpligtelse til inden 6 Maaneders efter Rejsens Tilendebringelse til Departementet for det Indre at afgive en almændelig Indberetning om den Plan, som de under Rejsen have fulgt og det derved vundne Uddybte.

Den Halvorsenske Elefant, der vil være i Kristianiapublikumets højre Grindring, da den et Marked hav forevist i en Bod på Youngstorvet, blev ifølge de svenske Aviser forleden Dag solgt ved Auction paa Veterinærinstituet. Elefanten, der er omkring 7 Åar gammel, 5½ fod

høi og af afrikansk Race, blev før Auctionen forevist for en broget Forsamling, idet den til Alles Frejd udviste en berommelsesværdig Dygtighed i at øve Brod. I den sidste Tide, medens den er forevist paa Institutet, har ogsaa dens Hode ikke kostet mindre end 400 Rdlr. Auctionen begyndte Kl. 1½ og varede til henimod 3½. Flere Spekulanter havde indfunderet sig, forstørstelen Kunstberedere, blandt hvilke ogsaa mærkedes Hr. Gautier. Elefanten opråbtes først for 4000 Rdlr., men Ingen syntes lysten til at byde noget; men tilidst tog En Mor til sig og bød med lydig Stemme 25 Øre. Nu kom der flere og flere Bud, saalet, da Slaget saldt, Kunstbereder Francois Hoffmann havde budt 1538 Rdlr., hvilken Sum ogsaa strax udbetales kontant.

Baafeiling med Dampskib. Den 8de Juli ved Middagstider hænde ifølge Den vestl. Tid. et betragteligt Ulykkesstofsalde, idet Dampst. Olaf Kyre gif paa en Sandserge og sejlede denne i Stent, hvorved en af de to Mand, der var paa Fergen, druknede og den Anden med Nod og Nepp blev bjerget, idet et Par Fruentimmer i en Baad sat fat i ham, efter at han en Stund havde svømmet omkring. Senere blev han optaget i Dampskibet. Forhør blev sieblitlig optaget ved Arendals faste Søret, og fremgaar det af dette, at Folkene, da de var omkring 100 Alen fra Dampskibet og saa, at dette usorandret vedblev en Kurs, der maatte føre det lige paa dem, gav sig til at ræbe og frige af alle Kræfter. Ingen af de to Man i Fergen vare ved Afreisen fra Byen besjæltede, og de havde ingen Driftsvarer med sig. Det var ikke Kaptein Christensen, Dampskibet „Olaf Kyre“'s favnlig Chef, der forte Kommando over dennengang; han var ikke ombord. En Del af Passagererne, der blev afhørte, have erklæret, at det forekom dem, at Bedkommende handlede med Konduite; mulig, efterat Ulykken var skeet; at denne funde passere, skal just ikke afgive noget glimrende Bevis derpaa. Den Forulykkede esterlader sig Kone og flere Børn.

Et nyt Asyl. Hr. Flødningsinspektør Isachsen har ifølge Sarpen for nogle Aar siden blandt Gloderne ved Hvidstenlænken oprettet en Sparekasse, hvortil de af sin Fortjeneste afgav et lidet ugentligt Bidrag. Herved, samtid ved Bidrag af andre velvillige Mennesker og for en ikke ringe Del af egne Midler har Hr. Isachsen nu ladet opføre og indrede paa sin egen Grund nede paa Hanestadlandet i Tune ved Chauseveien herfra en smuk Laebygning til Asyl for Smaabor, hvor der væres, spindes og spes samt foretages andet nyttigt Smaaarbeide.

Methodister. Ifølge Hortens Gjeng. har Bisstop Simpson fra Nordamerika forrige Fredag Aften holdt en Sammentomst af Methodister, hvori 3 Vorstandere blev ordinerede til Diaconer og 2 Diaconer til Præster.

Sammenslutning mellem Kristne af alle Besjældelser. Fredagen den 1ste ds. sammentraadte ifølge Korresp. i Skien i Kristinenheds store Bedehus, efter forudgaet Indbydelse i et omsendt Cirkulære og Beskjedtskørsel fra Kristinenhederne i Kristiania, Drammen og Odalen, Udsendinger fra forstjellige Dissentermenigheder, for i Overensstemmelse med Indbydelsen at forhandle om en nærmere Sammenslutning mellem Kristne af alle Besjældelser. Forhandlingerne foregik i højrelig og uden Bitterhed igennem 3 Dage og overværedes ifær i de 2 første Dage

af en talrig Forsamling, hvorfra de Statskirkelige udgjorde den største Del og udviste ogsaa aktiv Deltagelse.

Som Indledning blev fremsat følgende Spørgsmål:

Staar Guds Børn i de forhøjede Troesbehændelser i et saadant indbyrdes Forhold til hinanden, at deres Børn kan blive:
1) til gjensidig Besignelse?
2) til Guds Navns Forherligelse?

3) til Guds Riges Udbredelse i Almindelighed?
Disse 3 Spørgsmål besvaredes med Nej.
Dernæst fremsatet det Spørgsmål:

Ansees da en nærmere Sammenslutning onstelig og tilraadelig?

Dette Spørgsmål besvaredes med Ja.

Angaaende Maaden, hvorpaa denne Sammenslutning funde stede, onstede man:

1. at virke for Guds Riges Udbredelse og Troeslivets Beskyttelse saaledes, at de forstjellige Besjældelser give reisende Predikanter Adgang til deres Opbygningsskoler og føge at bevise, at man idemindste ikke modarbeider hinanden; heri var Forsamlingen enig, ligesom de Statskirkelige hjertelig indvildede i det Sidste.

2. at virke for Menighedslivets Besættelse.

Sønderrevne af Löver. I en By i Missouri intrædte nylig en frugtlig Scene paa en Circus, hvor en Dyretæmmer fulde give en Forestellung. Trods ADVARSLER havde man ladet Musikkorpset tage Plads paa en Tribune over det Bur, hvori nogle numidiske Löver husedes, og idet en Gest sprang løs og revs Støtterne ned, hvorpaa flere af Musikkorpset styrte ned blandt Löverne. Nu begyndte under Tilskuerenes Rædselsraab det frugtligste Blodbad; Löverne fastede sig med Glubshed over de ulykkelige Øre og sled dem ihylster og gav sig til at fortære dem, uden at det hylledes ved Jernstænger eller andre Væben at faa hindret det, indtil en Mand ved Naavn White sprang ned i Burret og fik langet de Døde og Saarede ud til de Omkringstående. Han havde netop faaet den sidste af de Saarede ud, da en af Löverne ved Naavn „gamle Nero“ med Et sprang løs paa ham med et frugtligt Brod, og fæstede sine Tænder og Klør i hans Nalle og Skuldre. White forsøgte 3 Gange at befri sig, men da det viste sig forgjæves, gav han Besætning til at syde, og sieblitlig faldt Löven om med et vildt Hyl gjennemhøret af 4 Kugler. Uagtet sine Saar, gav White sig ikke tilfreds, før han havde bragt de tilbageværende 3 Lig ud af Burret tilligemed de for udbragte 4 hårde Saarede.

Større Skogbrande høre til Dagens Orden i flere franske Distrikter, saaledes i Lot og Garonne, Maine, Loire og Landes. Furutreerne brændte alturat som Landstilkker, heder det fra sidstnævnte Sted; flere Bondegårde ere gaaede med og flere Folk komme tilslæde. Man tror, at Iden i flere Tilsælde har været paasat.

Petroleumbrand. Fra Gabo berettes den 7de, at Nat til den 6te slog under et sterkt Tordenvejr en Lysstraale ned i det i Nørheden af Byen opførte Petroleumsmagasin, der nylig var blevet fyldt med 600 Høde Olie. Der rededes kun 26 Høde, og Iden var, da Beretningen assendtes, endnu ikke slukket.

Valgmandsvalg. Nordlands Amt: Brøn: 209 Stemmeh. 69 St. afg., 1 forkast. Valgmand: 1) Selveier, Ordfører og Kirkesanger Sivert A. Nielsen Vig 67 St. 2) Selveier og

Lensmand Bendigt Jakobsen Grøtteim 41 St. 3) Selveier Hans Pedersen Bjørge 39 St. — Øfoten: 173 Stemmeb. 58 St. afg., 7 forkast. Valgmand: 1) Ordfører og Gaardbr. Hans Kristoffersen Lenvik 39 St. 2) Gaardbr. Andreas Hansen Virak 34 St. — No: 191 Stemmeb. 65 St. afg., 1 forkast. Valgmand: 1) Gaardbr. Peder Larsen Røfsholm med 50 St. 2) Gaardbr. Jens Jensen Utteramark med 47 St. — Hadsel: 203 Stemmeb. 93 St. afg., 4 forkast. Valgmand: 1) Gaardbr. Martin Heggeslund, Steilo. 2) Gaardbr. Peder Christian Hansen, Høje. 3) Handelsmand Christoffer Ellinglen Kvæstnes. — Overberg: 135 Stemmeb. 54 St. afg., 2 forkast. Valgmand: 1) Gaardbr. Andreas Valentinsen Sellevold 32 St. 2) Kirkesanger J. O. Nielsen 23 St. — Vo: 118 Stemmeb. 34 St. afg., 2 forkast. Valgmand: 1) Handelsmand og Selveier Martinus Riisning Skaaevig 11 St. 2) Ordfører og Bygselmand Niels Clausen Lundhaug 7 St. — Hammers: 115 Stemmeb. 40 St. afg., 1 forkast. Valgmand: 1) Gaardbr. M. Løck 35 St. 2) Lensmand A. Augustinusen 22 St. — Stegen: 194 Stemmeb. 69 St. afg., 5 forkast. Valgmand: 1) Sognepr. Frederik Nikolai Jensen 45 St. 2) Lensmand Halvor Halvorsen 34 St. — Højsjældalen: 9 Stemmeb. 8 St. afg. Valgmand: Gaardbr. og Forligelsesforsmester Ingelbrig Johansen Højsjældal. — Bindals: 85 Stemmeb. 53 St. afg. Valgmand: Gaardier Hans Karlsen Opdal. — Ledingen: 110 Stemmeb. 62 St. afg., 5 forkast. Valgmand: 1) Fyrvogter Andreas Stoltenberg 41 St. 2) Gaardbr. Ole Hansen Haarvik 28 St.

Telegrammer til „Dagbladet“.

(Gjennem det norske Telegrambureau).

Paris, 12de Juli.

Keiseren præsiderede i går i Konseillet. Vigtige Beslutninger ventes. Baron Werther er ankommen. Keiseren modtog ham i Formiddag. Bourqueney har bragt Depescher fra Benedetti. Bourgoing har overbragt vigtige Depescher fra det franske Gesandtskab i Wien.

Paris, 13de Juli.

Olozaga har idag officielt meddelt Gramont, at Prinsen af Hohenzollern renoncerer paa den spanske Throne.

Handels- og Søfarts-Efterretninger.

Kristiania, 11te Juli.

Indklarerede:

Skib	Kapt.	Kapt.	fra	med
Karoline	Falmer	Grenaa	Byg.	
Familiens Haab	Hay	Nestved	Kornv.	
Marie	Pellett	Nantes	Stykg.	
Orion	Wendell	Stettin	Rugmel.	
Dunrobin	Hugh Murray	do	Rug.	
Hanna	Blach	Danzig	do.	
Susanne	Nielsen	Stettin	do.	
Atterdag	Johannesen	Legstø	do.	
Kornelia	Albertsen	Moss	Ballast.	

Udexpederede:

Skib	Kapt.	til	med
Dpsk. Carlsund	Smith	Stettin	Sild.
Kristine	Nysom	England	Trælast.
Belize Paket	Claret	do.	do.
Thetis	Thoresen	Antwerpen	do.
Dpsk. Excell. Toll Mattson	Albertsen	København	do.
Haabet	Albertsen	Danmark	do.
Anna	Kruus	Riga	Sild.

Meteorologiske lagttagelser.

Kristiania, 13de Juli. Barometret er faldt lidt i Skotland, ellers steget, det staar højest i Valentia, lavest i Bodø. Hvirvelcentrum udenfor Lofoten; stærk SV i Bodø, vestlig til nordvestlig vind i det sydlige Norge, Skotland og Irland, sydostlig i Yarmouth, variabel i Nordsøen, klart paa Øxø, ellers skyet Veir med fugtig Luft. Udsigter: Sydlige til vestlige Vinde med tørre og klarere Luft.

Anmeldte Reisende.

Den 18de Juli.

Jølsen fra Enebæk, Ellesen fra Spydeberg, W. Philip Esq. fra Manchester, Mr. John Boyd & Son fra Belfast, D. Hawer, Esq., John Lee, Esq. & James Lee, Esq. fra Manchester, John E. Rieke fra Grimsby, Wrigley, Esq. fra Haugh, Mr. og Mrs. Henry Minch Wm. L. Grant, Esq., Ruth, Esq., John Brown, Esq., Oberst Galls, Rev. J. Allanson, J. Dogshun, Esq., Mr. & Mrs. Miss Dael, Foster, Esq., Marsham, fra London, Frau Agaard fra Trondhjem, Doctor Juell fra Kongsvinger, Dr. Ingier med Familie fra Ullensæter, Frau Jakobsen med Familie fra Fredrikstad, Frau Vader fra Svelvig, Monsieur Guillaum fra Rouen, Dr. Caumont fra Paris, Grosserer R. Hamre fra Eidsfossen, P. Schmidt fra Drammen, Apotheker Agersborg fra Hamar, Studenterne Lyng og Finne fra Tr. hem, J. B. Knudsen fra Hamborg, Abpunkt Øvre og Rand, Stub fra Molde, Gedlich fra Odalen, Lanstad fra Lillehammer, Gustav Kraft fra Petersburg, C. J. Forst fra Halberstadt, Frau Heiberg med Familie fra Kongsvinger, Kapt. Conrad fra Kristiansand, Ankner fra Fr. hald, Gaardeier Moller fra Thorsø, Kapt. Louis fra Bergen, Dr. Mehwald fra Dresden, i Hotel Scandinavia. Undemann med 2 Sønner fra Smaalenene, Charles Edhart Parle, Esq. fra London, Kjøbm. Brønander med Datter fra Fr. hald, Borgen og Lütken fra Drammen, Stibredreder J. Hansen fra Tonsberg, Bjørnstad fra Sarpsborg, James Brebner, Esq. og Alex. Monkins, Esq. fra Dundee, Chas. Waifman, Esq. og Daniel Macmillan, Esq. fra Edinburgh, George Durand og Charles Bourrison fra Marseille, i Hotel Britannia.

Bekjendtgjørelser.

Christania Dampkjøkken.

Torsdag: Først Kjødsuppe med hel kaal og først kjød a 8 fl. Klar Kjødsuppe med kjødboller og først kjød med Peberrodsauce a 12 fl. Til Afhentning 1 fl billigere.

Klingenbergs Theater.

Torsdag den 14de Juli Kl. 7½ Efterm. Tolvte Gjæste-Optræden af Hr. og Fru Madsen (Recke) samt Dhrr. Hagen og Petersen fra Folketheatret i København.
 1. **Min Mands Faar**, Lystspil i 1 Akt efter det Franske.
 2. **To Rivalinder**, Lystspil i 1 Akt.
 3. **2 Sange synges af Fru Madsen**.
 4. **En forfulgt Uskyldighed**, Vaudeville i 1 Akt.

Fredag den 15de Juli **Beneficeforestillinger for Hr. Hagen**. Abonnement tegnes i Steensballes Boghandel. E. J. Hafgren.

ham ogsaa, som om der i Børshuset i Pfuslingen havde været Tale om en Ridder Marx Stumpf von Schweinsberg, hvem de forbundne var paa Jagt efter. Denne Mands Tapperhed og udmærkede Styrke var velbekjendt i Schwaben og Franken, og naar Georg kaldte tilbage i sin Grindring den Ubehjedtes ikke sørdeles store, men kraftige Stikkelse, hans hydende Mine og heltemodige, ridderlige Væsen, saa blev det altid mere og mere til Bisped for ham, at den Fredløse ikke var nogen anden end Ulrich von Württembergs mest trofaste Lilhænger, Marx Stumpf von Schweinsberg.

For den unge Mands Følelse var ogsaa den Tanke sørdeles smigrende at have haft et farligt Sammenstød med denne Mand og maalt sin Klinge med hans i en Kamp, hvis Udfald idetmindste var uafgjort.

Saaledes tænkte Georg von Sturmfeber; men endnu mange Aar efter, da den Mand, med hvem han hjæmmede i hin Nat, for lange siden igjen var indsat i sine Rettigheder og Hundrede arter adlod hans Jagthorn, regnede Georg det ikke for sin mindste Vaabendaa, at han ikke var veget et Skridt tilbage for den tappe Ubehjedte.

Vandrerne var imidlertid komme til en lidet fri Eng i Skogen. Piberen bandt Hesten noget til Siden og bad Georg følge. Engen sluttede i en steil med tæt Krat befolkset Skræning; der slog Piberen nogle tæt sammenlyngede Grene tilbage, og nu viste der sig en smal Fodsti, som førte nedover. Ikke uden Anstrengelse og Farer fulgte Georg sin Fører, som paa nogle Steder kraftigen ralte ham Haanden. Da de havde steget ned omrent otti Fod, befandt de sig etter paa et stort Grund; men den unge Mand sogte forsiges efter den Fredløse Bolig. Piberen gif nu hen til et Træ af uhyre Omfang, som maatte være hult indvendig; thi han tog frem to store Tyrifaller derfra; han slog Ild og tændte Falsterne med et Stykke Svovl.

Da disse blussede klart op, sag Georg, at de stod foran en stor Portal, som Naturen havde brudt i Klippeveggen, og dette var vel Indgangen til den Bolig, som den Fredløse efter Piberens Udtryk havde lejet af Uglerne. Piberen tog

Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Christiania.

Ansøgninger om at komme i Betragtning ved Uddeling af Foreningens Præmier for sørdeles omhyggelig Behandling af Husdyr kunne indsendes til Politifeldmægtig Gamborg, Christiania Politikammer, inden Udgangen af Septbr. Maaned førstkomende. Ansøgningerne maa være bilagte med fornødne Bevisligheder. Adgangen til Konkurrence om disse Præmier staar alle Landsdele åaben, og vil det være Foreningen kjært at kunne sprede sine Præmier saa vidt ud som muligt.

Hartv. Jacobsen Kiel

anbefaler sin Speditionsforretning.

Joh.s Falkenberg

anbefaler sit Lager af

Undertøj

for Damer, Herrer og Børn
som fuldstændig assorteret.

N.B. Bestillinger modtages og leveres efter Ønske navnet, vasket og strøget.
Pris-Couranter tilsendes paa Forlangende.

Joh.s Falkenberg,

Nedre Slotsgade 10 B ligeved Carl Johans Gade.

Regnkaaber, Vaarkaabber

m. m.

Regnkaaber i nye Façons og i mange Farver fra 3 Spd. til 6 Spd.
Vaarjackets, Paletots, Beduiner og m. a. i nyt og

stort Udvælg fra 96 Sk. til 5 Spd.

Alle Slags Stoffe til disse Artikler haves nu i betydeligt Udvælg paa Lager, og som iaar sælges til ualmindelig billige Priser.

Min Fabrik for Søm af Kaaber og Mantiller etc. anbefales til hurtig og billig Udsørelse.

Nye Modeller for Sæsonen ere ankomne. Naar Toi kjøbes, klippes gratis hos **L. Falkenberg**, Kirkegaden 32.

For bygherrer og tapetserere

anbefales:

tapeter og border, saavel ordinære som elegante i nye moderne mønstre samt vægpap, strie og guldlistre til billige priser.

Pr. kontant gives betydelig rabat.

Endel franske og norske tapetrester udsælges til yderligere nedsatte priser.

Kristiania tapetfabrik.

F. H. Frölich & Sön.

en af Falsterne og bad Georg tage den anden; thi Beien var mørk og hist og her ikke uden Fare. Da han havde hvistet denne Advarsel, gik han foran ind i den mørke Port.

Georg havde ventet en lav Kloft, fort og trang, lig Dyrenes Leie, men hvor forbausedes han, da de opnåede Haller af et underjordisk Palads aabnede sig for hans Øine! I sin Barndom havde han hørt af En, hvis Oldefader var kommen i Fængselstab i Palestina, et Eventyr, som var overleveret fra Slegt til Slegt; en Dreng var af en ond Troldmand blevet sendt under Jordens i et Palads, hvis opnåede Skønhed overtraf Alt, hvad Drengen nogensinde havde set paa Jordens; hvad Østerlands dristige Fantasi kunde optanke af Pragtfuldt og Herligt, gyldne Soiler med Kapitæler af Krystal, hvælvede Kupler af Smaragder og Safirer, Bægge af Diamant, hvis mangfoldig brudte Straaler blændede Øjet, Alt var tillagt hin Geniernes underjordiske Bolig. Dette Sagn, som havde indrygget sig dybt i den barnlige Indbildningskraft, levede op og virkelig gjorde sig for den forbausede Ynglings Blitze. Hvert Øieblad stod han stille, holdt Hæftelen højt oppe og beundrede; thi Hulens Gang drog sig hen i høje, majestatis hvælvede Buer og stræalede som af tusind Krystaller og Diamanter. Men der forestod ham endnu større Overrastelse, da hans Fører vendte sig tilvenstre og førte ham ind i en mægtig Grotte, der var at se paa som det underjordiske Slots festlig Smykkesal.

Hans Fører lagde Mærke til det vældige Indtryk, som dette Naturens Underverk gjorde paa Ynglingens Sjæl. Han tog Falsten ud af Haanden paa ham, steg op paa en frempringende Klippe og belyste saaledes en stor Del af denne Grotte.

Da Føreren antog, at Ynglingens Øie var tilstrækkelig mættet, steg han ned af Klippen.

Dette er Laagehulen, sagde han, man hænder den lidet i Landet, og kun Jægere og Hjørder gaar undertiden ind i den; dog er det ikke mange, som vove at gaa helt ind, fordi man fortæller alleflags Historier om disse Spøgelsernes Rum. Den, som ikke hænder Hulen noie, vilde jeg ikke raade

Bentsebrug.

Kontor: Kirkegaden No. 34, anbefaler samtlige sine Papir-Fabrikata, hvoriblandt

Trykpapir

i smukke og gode Kvaliteter til betydelig reducerede Priser. Salg af Bentsebrugs Trykpapir foregaar uden Mellemhandler direkte fra Oplaget.

Kragerø Søforsikrings-Selskab

tegner Forsikringer paa Varer, Fragt, Udstyr, Bodmeri og Kasko til billige Præmier. Policer udfærdiges strax af

Gust. Rich. Reiss & Co.

Med

Cunard-Liniens

Kongelige Post-Dampskebne befodres Emigranter til Amerika til laveste pris hver Fredag Efterm. Kl. 5.

Gunnestad & Rassel,

No. 4, Tomtegaden ligeoversor Jernbanestationen.

Bøger.

Paa mit Forlag er udkommet og faaes i alle Landets Boglader:

Sexten Fabler

af La Fontaine, til Undervisning i Skolerne med Ordforklaring og Oversættelse, udgivet af Fr. Gjertsen, Skolebestyrer. Indbundet i Papbind 16 Skill.

Alb. Cammermeyer.

Fra By og Bygd.

Tidsskrift aat Bestmannalaget.

No. 1 (6 Ark) av denne Tidsskrift er udkom. Kvar Lagmann i Laget før Skrift til seg send, og Lagsmenner funna også Folk utansyre Bergen verda, naar dei betala halve Aarspengar elder 60 Skilling um Året.

Tilslags.

Rosendahls Papirfabriks Tilvirkninger af Protokol-, Skriv-, Concept-, Post-, Tag-, Træk-, Tapet-, Tobak-, Tryk-, Kardus- og Makulaturpapir anbefales til Fabrik-priser fra Oplaget ved Fr. Berghaus.

Saalelæder,

udmærket godt, anbefales til Dagens billigste Priser.

A. Tønnesen.

Alle Sorter Læder & Skind

anbefales i Partier og mindre Dele til meget billige Priser.

A. Tønnesen.

Faste Ejendomme.

Ejendomme til Salg.

Gaarden Salmonrud og Melleby i Eidsberg af samlet Skylt 14 Daler 3 Ørt 10 Skilling, beliggende i en behagelig Egn ved Glommen, er tilslags for moderat Pris og paa rimelige Villsta, enten samlet eller i 2 Dele. Pac Ejendommene, der har en smuk og meget fordelagtig Beliggenhed og er bejndt for sin gode Jordbund, kan fødes 6 Heste, 24 Sik. Hafreature og endel Faar. Den har Skov til Husbehov, god Havnegang, 6 Huusmandspladse og desuden aarlige Indtægter af Grønnesund m. B. samt Stoppested for Dampstibet „Krabben“.

Gaardens Huuse der ere i god Stand og indrettede for en konditioneret Familie, er assurerede i den almindelige Brandforsikringsindretning for 3760 Spd.

Liehabere behage at henvende sig til Eieren, der bor paa Stedet.

Ejeneste ledig.

Husholdersfe.

En i Landshusholdning erfaren og skint Husholderste, der er vant og villig ogsaa for en Del at udføre de for en Kolle hørende Arbeider, ønskes fra Høsten paa Mørk i Eidsvold. Udmærkede og paalidelige Attester fordres. Man henvende sig direkte.

Tilteile.

Bekvemmelighed.

I min Gaard No. 10 i Kongens Gade bliver fra Høsten en Bekvemmelighed paa 5 a 6 Værelser, Kjøkken med Videre ledig. Anvises fra Kl. 10 til 12 Formiddag af H. Riiser.

Ungkarlslogis.

Et smukt, møbleret Værelse til Gaden med Sengealkove og Entré bliver tilleie fra 1ste August i Kongens Gade No. 10 ved H. Riiser.

Et smukt, møbleret Værelse med to Fag vinduer til Gaden er strax tilleie i Universitetsgaden No. 24. Entréen til Venstre

Udgivet af H. C. Berner.

Kristiania. Trykt hos H. J. Jensen.